

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. Deducuntur quædam corollaria circa intentionem ministrantis
Sacramenta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

XV. *Quamvis dormiens possit validè suscipere baptismum, non tamen consecrare.*

Unde licet dormiens suscipere validè possit baptismum, non tamen consecrare, suscipiens enim non est principium efficiens, sed solum subjectum recipiens, & propterea non requiritur in suscipiente intentio tanquam principium humanæ actionis, sed solum per modum dispositionis, ut scilicet subjectum sit capax, seu non repugnans Sacramento. Deinde hoc argumentum probaret nullam omnino requiri intentionem in conficiendo Sacramenta, cum nulla frequenter requiratur in recipiente, ut constat in pueris & amentibus, qui aliquorum Sacramentorum sunt capaces.

XVI. *Obijc. Sufficit ad validam Sacramenti consecrationem intentio virtualis, ergo & interpretativa.*

Dices primò: Sæpè contingit ut quis distrahit, vel ex imbecillitate, vel negligentia mysteria divina peragat, & tamen validè consecrat, cum proveniant illæ omnes actiones à primâ intentione, ergo & dormiens idem validè præstabit. Negatur consequentia: Etsi enim quis distractè subinde se gerat, semper tamen est aliqua, tenuis saltem advertentia dirigens actiones illas, ratione cujus dicuntur humano modo & liberè fieri, licet ob consuetudinem non semper illam homines percipiant. Quod verò sit aliqua hujusmodi consula cogitatio continuata proveniens à primâ intentione, vel inde constat, quia si mens aliò omnino trahatur, ita ut cogitatio illa interrumpatur, cessat illicò actio exterior, nec nisi intentio nova habeatur, progredi quis potest, ut rectè Coninck num. 71.

XVII. *Obijc. Voluntas, quæ hodie quis applicat sacrificium crastinum Paulo, sufficit ut cras maneat ei applicatum.*

Dices secundò: Si quis hodie non habeat solum propositum offerendi cras Sacrum pro Paulo, sed etiam nunc applicet sacrificium illud, etsi postea nihil de eâ re cogitet, ipso facto quod cras celebret, est sacrificium illud Paulo applicatum, ergo intentio merè habitualis potest aliquid præste operari. Respondeo, disparitatem esse, quia voluntas, qua offertur sacrificium non debet esse operativa, sed merè applicativa, unde sufficit habitualis voluntas, at verò voluntas Sacramentum conficiendi, esse debet voluntas operativa, quare habitualis, quæ merè concomitanter se habet, non sufficit ad illud faciendum.

XVIII. *Actualis intentio optima est ad conficienda Sacramenta.*

Actualis intentio sine dubio sufficit, imò optima est ad Sacramenta conficienda, sed non est necessaria, imò moraliter haberi semper non potest, unde sufficit intentio virtualis. Probatur, quia humana imbecillitas non patitur semper hujusmodi reflexionem, & attentionem actualem, unde eam in Sacramentorum consecratione requirere, est magnam occasionem scrupulis, & dubitationibus circa Sacramenti valorem, præbere, ut ait Suarez supra §. Altera pars. Deinde virtualis intentio sufficit in aliis negotiis ad ea humano & rationali modo peragenda, quidni ergo sufficiet ad conficienda Sacramenta.

XIX. *Obijc. Operatur quis per habitum contractum, ergo & per intentionem habituale.*

Dices: Si quis habitum alicujus rei contraxit, operatur subinde per eum, ergo habitualis intentio hoc sensu accepta æquivaleret virtuali, & sufficeret ad consecrationem Sacramenti. Respondeo, diversissimum esse utriusque concurrenti modum, actio enim, quæ in somnis oritur ab intentione hæc habituali, non oritur ab eâ per continuatam seriem operationum humanarum, sicut in intentione virtuali contingit, sed ex aliquo ab intentione actuali relicto, quod vi suâ, & sine subordinatione ad eam, effectum illum operatur, unde quantumvis ante somnum intentio illa retractetur, adhuc eodem modo habet effectum, quod in virtuali intentione non reperitur, hæc enim si efficaciter retractetur, cessat ulterior conatus circa effectum.

SECTIO QUARTA.

Deducuntur quedam Corollaria circa intentionem ministrantis Sacramenta.

I. IN primis notandum, formas Sacramentorum, Baptizate, absolvo te, Hoc est corpus meum, &c. requirere certam aliquam personam, aut materiam supra quam cadant, idque sine errore substantiali; cum enim actio procedat ex intentione, non debet actio ferri ad unum, intentio ad aliud, sed supra eandem omnino rem. Si autem quis absolvat Petrum putans esse Paulum, aut pronunciet verba consecrationis supra duas hostias, quas in manibus tenet, putans esse tantum unam, validè consecrat has, absolvit illum, nisi ita determinaret suam intentionem, ut intendat non absolvere illum, nisi sit Petrus, nec hanc materiam consecrare, nisi sit una tantum hostia, quod tamen vix unquam contingit, sed intendunt omnes communiter, sicut intendere debent, absolvere & consecrare materiam & personam, quam habent præsentem.

II. In Matrimonio tamen, ut notant Auctores communiter error personæ semper est substantialis, quia ob gravissimum onus Matrimonii, & in aliis humanis contractibus idem solet contingere, ut in emptione & venditione. Aliquando etiam idem evenire potest in aliis Sacramentis, si nimirum timeret quis, ne persona aliqua supponeretur ordinanda, vel baptizanda, quam ordinare aut baptizare non expediret.

III. Quæres: Utrum collatio Sacramenti conditionata sit valida? Respondetur: Si conferatur sub conditione præsentem vel præteritâ esse validam, si posita fuerit conditio: ita omnes communiter, imò aliquando juxta jura conferri debet sub conditione de præterito, ut cum rationabiliter dubitatur, utrum validè quis sit baptizatus, conferri ei debet Baptismus sub hac conditione, vel verbis expressâ, vel saltem mente habitâ, nempe si non sit baptizatus, intentio autem conditionata nullo modo nisi gravi de causâ haberi debet.

IV. Si verò conditio sit de futuro, dupliciter intelligi potest, vel ita ut dicat, si es restitutus te absolvo, & tunc conditio non tam est de futuro, quam de præsentem, & sensus est si jam verum est dicere, vel si Deus sciat te postea restitutum, te absolvo, & tunc, licet neget Coninck num. 88. videtur tamen collatio valida, ut ait Suarez, si conditio tunc sit ponenda, dicit tamen hoc gravissimum sacrilegium continere, quia homo ille exponitur periculo carendi Sacramento. Unde ulterius addit: Si quis baptizetur sub hac conditione, nempe, si sit prædestinatus, esse rebaptizandum, quod etiam asserit, licet conditio de futuro sit ejusmodi, ut ex futuro eventu post aliquod tempus constare possit, ut si quis dicat: Ego te baptizo, si Deus sciat te per annum victurum.

V. Alio modo intelligi potest intentio de conditione futurâ, nempe ita ut apponatur conditio de futuro ad suspendendum absolutum consensum, & intentionem, donec conditio ponatur, sicque dicit nolo te baptizare vel absolvere, usque dum talis

I. Sacramentorum forma certam aliquam personam aut materiam requirit, supra quam cadant.

II. In Matrimonio, ob gravissimum onus, error personæ semper est substantialis.

III. Quod censendum de Sacramento collato sub conditione.

IV. Conditio de futuro dicitur media capi potest.

V. Conditio de futuro ad suspendendum consensum redit Sacramentum invalidum.